

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 43

Vydána dne 12. června 1964

Cena 80 hal

OBSAH:

98. Zákon o dani z motorových vozidel

99. Vyhláška ministerstva financí, kterou se provádí zákon o dani z motorových vozidel

100. Vyhláška ministerstva financí o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů

98

ZÁKON

ze dne 5. června 1964

o dani z motorových vozidel

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

(1) Daní z motorových vozidel podléhají silniční motorová vozidla [dále jen „motorová vozidla“].

(2) Daní nepodléhají motorová vozidla státních organizací, motorová vozidla s motorem o obsahu válců nepřesahujícím 50 ccm, jakož i nákladní a jiná užitková motorová vozidla poháněná diesellovým motorem.

§ 2

Poplatníkem daně je osoba, která je zapsána jako držitel motorového vozidla v technickém průkazu motorového vozidla nebo v obdobném průkazu vyžadovaném pro motorová vozidla v cizině.

§ 3

Od daně jsou osvobozena

1. nákladní a jiná užitková motorová vozidla jednotlivých zemědělských družstev a jejich společných podniků, nákladní a jiná užitková motorová vozidla melioračních družstev, jakož i motorová vozidla výrobních a spotřebních družstev,
2. motorová vozidla
 - a) diplomatických misí a konzulárních úřadů cizích států,

b) členů diplomatických misí a konzulárních úřadů, jestliže nejsou československými občany a je-li zaručena vzájemnost,

c) mezinárodních organizací a institucí, jakož i jejich členů a zaměstnanců, přísluší-li jim podle mezinárodního práva, zvláště podle mezinárodních smluv sjednaných Československou socialistickou republikou, diplomatické výsady a imunity a nejde-li o československé občany,

3. motorová vozidla, která nemají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice; tato vozidla jsou však osvobozena jen v takovém rozsahu, v jakém přiznává stát, v němž mají své trvalé stanoviště, obdobné osvobození československým motorovým vozidlům.

§ 4

(1) Sazba daně činí ročně

- a) z motocyklů a jiných motorových vozidel s motocyklovým motorem [včetně motorových tříkolek] s obsahem válců

nad 50 ccm do 160 ccm	
včetně	150 Kčs
nad 160 ccm do 180 ccm	
včetně	250 Kčs
nad 180 ccm do 260 ccm	
včetně	300 Kčs
nad 260 ccm	400 Kčs

b) z automobilů s obsahem válců do 800 ccm včetně	700 Kčs
nad 800 ccm do 1250 ccm včetně	900 Kčs
nad 1250 ccm do 2000 ccm včetně	1300 Kčs
nad 2000 ccm	1600 Kčs

(²) Sazba daně z osobních automobilů s obsahem válců nad 800 ccm vyrobených před 1. lednem 1952 činí 900 Kčs ročně bez zřetele k obsahu válců.

(³) Daň se přiměřeně zvýší, nejvýše však na pětinasobek sazeb stanovených v odstavci 1, z motorových vozidel, která mají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice a jsou používána

- k výkonu činností nestátních socialistických organizací nebo jiných než socialistických organizací,
- k provozování výtěžné činnosti.

§ 5

(¹) Daňová povinnost vzniká přidělením státní poznávací značky a trvá, pokud jí má vozidlo přiděleno; u motorových vozidel, jimž byla přidělena státní poznávací značka před 1. červencem 1964, vzniká daňová povinnost dnem 1. července 1964.

(²) Všichni poplatníci jsou povinni oznámit příslušnému okresnímu národnímu výboru vznik a zánik daňové povinnosti, jakož i všechny změny, které mají vliv na stanovení a vybrání daně.

§ 6

Daň z motorových vozidel spravuje okresní národní výbor, v jehož obvodu je motorové vozidlo přihlášeno v evidenci dopravního inspektorátu veřejné bezpečnosti.

§ 7

(¹) Daň z motocyklů [§ 4 odst. 1 písm. a)] je splatná najednou nejpozději do 1. března, daň z automobilů ve dvou stejných pololetních splátkách do 1. března a do 1. září.

(²) Dojde-li ke změně držitele motorového vozidla přede dnem splatnosti, je daň, popřípadě splátka, splatná nejpozději před provedením změny zápisu držitele motorového vozidla.

(³) Vznikne-li daňová povinnost v běžném roce, platí se daň od prvního dne měsíce, v němž daňová povinnost vznikla, poměrnou částkou roční sazby. Takto vypočtená daň, popřípadě splátka, je splatná při přidělení státní poznávací značky.

(⁴) Dojde-li v období, na které se platí daň, ke změně držitele motorového vozidla, nemá dosa-

vadní držitel nárok na vrácení daně za tu část období, kdy již nebyl držitelem motorového vozidla.

(⁵) Poplatník je povinen daň si sám vypočíst a zaplatit ji bez vymeření. Zvýšení daně podle § 4 odst. 3 vyměří okresní národní výbor. Částka tohoto zvýšení nad základní sazbu je splatná nejpozději do 15 dnů po vyrozumění poplatníka.

(⁶) Nebude-li daň nebo splátka zaplacená včas, je poplatník povinen zaplatit penále ve výši 10 % roční sazby daně za každý i započatý měsíc prodlení. Penále je splatné nejpozději do 15 dnů po vyrozumění poplatníka.

§ 8

U motorových vozidel, která nemají trvalé stanoviště v Československé socialistické republice, pokud nejsou osvobozena od daně podle § 3 č. 3,

- vzniká daňová povinnost dnem jejich vstupu na území Československé socialistické republiky a trvá po dobu jejich pobytu na tomto území; daň se však nevybere, nepřesáhne-li pobyt vozidla v tuzemsku sedm dní,
- sazba daně činí jednu dvanáctinu sazby stanovené v § 4 odst. 1 za každý i započatý měsíc pobytu v Československé socialistické republice,
- daň je splatná nejpozději při výjezdu vozidla z území Československé socialistické republiky.

§ 9

(¹) Daň se promiňuje uplynutím tří let od konce kalendářního roku, v němž se stala splatnou.

(²) Bylo-li v této lhůtě učiněno opatření k vymeření nebo zaplacení daně anebo proveden výkon k vybrání daně, běží od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník o tom vyrozuměn, nová tříletá lhůta.

§ 10

Za dlužnou daň ručí všechny další osoby, na které bylo převedeno motorové vozidlo po splatnosti daně.

§ 11

(¹) Okresní a krajské národní výbory kontrolují, zda daň byla zaplacená včas a v plné výši.

(²) Řidič motorového vozidla je povinen mít s sebou při jízdě doklad o zaplacení daně a předložit jej na vyzvání kontrolnímu orgánu, jinak mu může kontrolní orgán zadržet osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla.

§ 12

O řízení ve věcech této daně platí předpisy upravující řízení ve věcech daní a poplatků*).

* Vydání č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

§ 13

Orgány Veřejné bezpečnosti provádějí při plnění svých úkolů i kontrolu dokladů o zaplacení daně.

§ 14

Ministerstvo financí

1. vydá předpisy k provedení tohoto zákona,
2. může osvobodit od daně motorová vozidla
 - a) společenských nebo jiných organizací,
 - b) invalidních osob neschopných pohybu,

c) občanů vykonávajících vojenskou základní službu,

3. může učinit opatření k zamezení nesrovnalostí nebo tvrdostí, které by mohly vzniknout při provádění tohoto zákona,
4. může učinit podle potřeby jiná opatření v zájmu řádného vybrání nebo placení daně, zejména stanovit jiné lhůty splatnosti.

§ 15

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

99

V Y H L Á S K A

ministerstva financí

ze dne 12. června 1964,

kterou se provádí zákon o dani z motorových vozidel

Ministerstvo financí stanoví podle § 14 zákona č. 98/1964 Sb., o dani z motorových vozidel (dále jen „zákon“):

§ 1

(k § 1 zákona)

(1) Pro určení druhu motorového vozidla je rozhodné označení uvedené v technickém průkazu motorového vozidla. V pochybnostech rozhodne příslušný okresní dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti.

(2) Dani podléhají všechna silniční motorová vozidla s benzinovým spalovacím motorem, včetně těch, u nichž jsou pohonnou látkou náhradní paliva (např. generátorový, zkapalněný, stlačený plyn apod.), jakož i osobní automobily s dieselovým motorem, jejichž držitelé jsou (podle zápisu v technickém průkazu motorového vozidla nebo v obdobném průkazu vyžadovaném pro motorová vozidla v cizině) občané nebo organizace, s výjimkou státních organizací.

§ 2

(k § 2 zákona)

(1) Poplatníkem je každý, kdo je zapsán ke dni 1. ledna, popř. 1. července a u motorových vozidel, jimž dosud nebyla přidělena státní poznávací značka, při prvním přidělení státní poznávací značky, jako držitel motorového vozidla. Kdo je 1. července 1964 zapsán jako držitel motorového vozidla je povinen zaplatit daň na půl roku.

(2) Poplatníky daně z motorových vozidel jsou též jednotná zemědělská družstva a jejich podniky, meliorační družstva, družstevní organizace, dobrovolné společenské organizace a jejich podniky, jakož i jiné organizace, pokud jsou právníky osobami.

§ 3

(k § 3 zákona)

(1) Od daně se osvobozují motorová vozidla orgánů Národní fronty a organizací v ní sdružených, včetně podniků těchto organizací, jsou-li Národní frontou hospodářsky řízeny, dále motorová vozidla politických stran, orgánů Revolučního odborového hnutí a jeho účelových zařízení a motorová vozidla orgánů Svazu pro spolupráci s armádou. Osvobození podle tohoto odstavce se však přiznává jen pro motorová vozidla ústředí a krajských i okresních složek uvedených organizací. Od daně z motorových

vozidel se osvobozují též motorová vozidla organizačních složek čs. advokacie (Ústředí čs. advokacie, krajská sdružení a advokátní poradny).

(2) Užítkovými motorovými vozidly jsou vozidla určená k dopravě nákladů, včetně dodávkových vozidel do 900 kg nosnosti, dumpy apod., jakož i vozidla pro hromadnou přepravu osob [tj. s více než 8 sedadly, kromě místa pro řidiče].

§ 4

(k § 4 zákona)

(1) Stejně jako motocykly se posuzují motocykly s postranním vozíkem, motorové tříkolky (rikšy), jakož i jiná motorová vozidla vybavená motocyklovým motorem. Motocyklovým motorem rozumí se motor vyráběný běžné sériově pro použití k pohonu jednostopých motorových vozidel; takový motor smí být použit k pohonu jiných než výsloveně jednostopých vozidel jen bez podstatných úprav. Ustanovení poslední věty § 1 odst. 1 platí zde obdobně.

(2) Stejně jako automobily se posuzují vozítka, pokud nejsou vybavena motocyklovým motorem.

(3) Z motorových vozidel používaných k výkonu činnosti organizací uvedených v § 4 odst. 3 zákona a z motorových vozidel používaných k provozování výdělečné činnosti zvýší se daň přiměřeně, nejvýše však na pětinašobek základní sazby. Pro stanovení zvýšení lze vycházet z počtu ujetých kilometrů. Ujede-li automobil ročně více než 6000 km (motocykl více než 5000 km) zvýší se základní sazba daně úměrně celkovému počtu ujetých kilometrů.

(4) Poplatníci uvedení v předchozím odstavci jsou povinni oznámit okresnímu národnímu výboru do 15. ledna a do 15. července počet ujetých kilometrů a množství spotřebovaných pohonných látek za uplynulé pololetí.

(5) Z motorových vozidel používaných k provozování výdělečné činnosti zvýší se daň, i když motorového vozidla používá k výdělečným účelům jiná osoba než držitel.

(6) Vozidla se používá k výdělečným účelům, jestliže příjem z činnosti, ke které se vozidla používá, podléhá dani z příjmů obyvatelstva u držitele vozidla nebo u osoby, která vozidla používá. Za výdělečnou činnost se považuje též používání motorových vozidel pro cizí potřebu.*]

*] Vyhláška č. 74/1961 Sb., o pronájmu a používání silničních vozidel pro motorovou dopravu (část čtvrtá)

§ 5

(k § 5 zákona)

(¹) Na daňovou povinnost nemá vliv změna stanoviště vozidla, i když vozidlu bude přidělena nová státní poznávací značka.

(²) Všichni poplatníci (§ 2 zákona) jsou povinni oznámit příslušnému okresnímu národnímu výboru vznik daňové povinnosti (§ 5 zákona) na tiskopise „Hlášení k dani z motorových vozidel“ (dále jen „hlášení“), který vydá ministerstvo financí, dále převod motorového vozidla na jiného držitele, zánik daňové povinnosti, jakož i oznamovat běžné změny, které mají vliv na stanovení a vybrání daně.

(³) Všechny osoby (fyzické i právnické), které jsou k 1. červenci 1964 držiteli motorových vozidel, jimž byla přidělena státní poznávací značka, a jsou povinny platit daň z motorových vozidel, podají hlášení podle předchozího odstavce ve lhůtě stanovené ministerstvem financí a uveřejněné v denním tisku. V téže lhůtě jsou povinny podat hlášení i všechny osoby, u nichž vznikne daňová povinnost po 1. červenci 1964, avšak před tím, než bude vyhlášena lhůta k podání hlášení na rok 1964.

(⁴) Vznikne-li daňová povinnost po lhůtě stanovené ministerstvem financí podle předchozího odstavce, je poplatník povinen podat hlášení na tiskopise do 15 dnů poté, co motorovému vozidlu byla přidělena státní poznávací značka. Rovněž jakékoliv změny, které mají vliv na stanovení a vybrání daně, zánik daňové povinnosti a převod motorového vozidla na jiného držitele, je třeba ohlásit do 15 dnů poté, co došlo ke změně, zániku daňové povinnosti nebo k převodu vozidla.

(⁵) Ustanovení předchozích odstavců neplatí pro držitele motorových vozidel, která nemají trvalé stanoviště v tuzemsku.

§ 6

(k § 6 a 7 zákona)

(¹) Daň z motorových vozidel, která jsou za-

psána na dopravním inspektorátu městské správy Veřejné bezpečnosti v Praze, spravuje Národní výbor hlavního města Prahy.

(²) Daň se platí poštovními poukázkami na účet inspektorátu Státní pojištovny v obvodu příslušného okresního národního výboru. Z motocyklu se platí daň na celý rok, z automobilu splátka daně (polovina roční sazby daně) spolu s pojistným za pojištění zákonné odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.*)

(³) Daň na rok 1964, ve výši poloviny sazeb uvedených v § 4 zákona, je povinen zaplatit, kdo byl zapsán k 1. červenci 1964 jako držitel motorového vozidla, a to i když před splatností daně bylo vozidlo převedeno na jiného držitele.

(⁴) Změna v osobě držitele motorového vozidla (např. úplatným nebo jiným převodem, dědicvím apod.) nemá vliv na daňovou povinnost za období, na které se daň platí. I když v důsledku změny byla vozidlu přidělena nová státní poznávací značka.

(⁵) a) Dojde-li ke změně držitele motorového vozidla po 31. prosinci, avšak před 1. březnem je nejpozději při zápisu změny držitele motorového vozidla splatná:

z motocyklů daň na celý rok.**)

z automobilů první splátka daně (polovina roční sazby).***)

b) Dojde-li ke změně držitele automobilu po 30. červnu, avšak před 1. zářím je splatná druhá splátka daně (polovina roční sazby) nejpozději při zápisu změny držitele.+)

(⁶) Vznikne-li daňová povinnost během roku, vypočte se daň poměrnou částkou roční sazby.††)

(⁷) Platí-li se daň poměrnou částkou (dvanactinou za každý započatý měsíc) roční sazby, zaokrouhluje se tato daň na celé koruny dolů.

*) Vyhláška č. 38/1957 Ů. l., o provádění pojištění zákonné odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel

***) Příklad č. 1: Poplatník je držitelem motocyklu CZ obsah vlců 250 ccm, roční daň 300 Kčs. Daň za rok 1964 je řádně zaplácena. Dne 10. ledna 1965 poplatník motocykl prodá — změnu držitele řádně ohlásí dopravnímu inspektorátu. Aby mohl být zapsán nový držitel, je třeba zaplatit 300 Kčs daně na rok 1965, i když daň je běžně splatná až 1. března.

***). Příklad č. 2: Poplatník je držitelem osobního automobilu Skoda-Sedan obsah vlců 1221 ccm, roční daň 900 Kčs. Daň na rok 1964 je řádně zaplácena. Dne 10. ledna 1965 prodá poplatník auto — prodá a nového držitele ohlásí dopravnímu inspektorátu. K zápisu nového držitele je nutno zaplatit první splátku, tj. polovinu roční sazby daně ve výši 450 Kčs. I když tato splátka je jinak splatná až 1. března 1965, k 1. září 1965 je nový poplatník povinen zaplatit druhou splátku na daň ve výši 450 Kčs.

†) Příklad č. 3: Stav jako u příkladu č. 2 — První splátka daně na běžný rok 1965 je řádně zaplácena. Dne 20. července 1965 dojde k prodeji automobilu. K zápisu nového držitele je nutno zaplatit druhou splátku daně, tj. polovinu roční sazby ve výši 450 Kčs. I když jinak je splatná až 1. září 1965, daň na rok 1965 platí nový poplatník k běžným dnům splatnosti.

††) Příklad: V dubnu 1965 bude zakoupen nový osobní automobil o obsahu vlců 1493 ccm a ještě v dubnu bude mu přidělena státní poznávací značka. Roční sazba daně u automobilů od 1250 ccm do 2000 ccm činí 1300 Kčs. Poplatník zaplatí na dušen až červen 1965 před přidělením státní poznávací značky (§ 7 odst. 3 zákona) $3 \times \frac{1300}{12} = 324$ Kčs. K 1. září zaplatí pak druhou splátku, tj. polovinu roční sazby = 650 Kčs.

{8} Dojde-li během daňového období v důsledku zániku motorového vozidla k zániku daňové povinnosti, vrátí se na žádost poplatníka ze zaplacené daně částka odpovídající poměrné části roční daňové povinnosti za celé měsíce chybějící do ukončení období.

§ 7

(k § 8 zákona)

Držitelé motorových vozidel, která nemají trvalé stanoviště v tuzemsku, odvedou daň na účet kteréhokoliv inspektorátu Státní pojišťovny; při výjezdu z území Československé socialistické republiky prokáží odbavujícímu celnímu orgánu zaplacení daně. Jestliže daň nebyla zaplacena, vybere ji celní orgán odbavující vozidlo při výjezdu z území Československé socialistické republiky a odvede ji na účet inspektorátu Státní pojišťovny, v jehož obvodu je celnice.

§ 8

(k § 11 zákona)

{1} Poplatníci jsou povinni při kontrole spolupůsobit, poskytnout vysvětlení a předložit doklady o skutečnostech týkajících se včasného a správného zaplacení daně.

{2} Dokladem o zaplacení daně je zejména podací lístek poštovní poukázky nebo písemné potvrzení inspektorátu Státní pojišťovny vystavené na žádost poplatníka.

{3} Nemůže-li řidič motorového vozidla prokázat zaplacení daně je kontrolní orgán oprávněn zadržet mu osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla. Zadrženo osvědčení vrátí okresní národní výbor po předložení dokladu, že daň s případným penále byla zaplacena.

§ 9

(k § 13 zákona)

Orgány Veřejné bezpečnosti jsou povinny při kontrole silničního provozu, při přihlašování vozidel do evidence, jakož i při všech ostatních příležitostech zjišťovat, zda z vozidla podléhajícího dani z motorových vozidel byla daň řádně a včas zaplacena či nikoli, a všechny zjištěné závady oznamovat neprodleně příslušnému okresnímu národnímu výboru.

§ 10

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1964.

Ministr financí:

Dvořák v. r.

100

VYHLÁŠKA
ministerstva financí

ze dne 10. června 1964

o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů

Ministerstvo financí v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a orgány státní správy a s Ústřední radou odborů stanoví podle § 10 odst. 1 zákona č. 234/1949 Sb., o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 34/1963 Sb., o Státní mzdové komisi.

(2) Vnějším řízením se rozumí výkon práce z podnětu organizace mimo pracovníkovo pravidelné pracoviště, ale v obvodu obce jeho pravidelného pracoviště nebo v obvodu obce jeho bydliště. O vnější řízení jde také, trvá-li cesta podle odstavce 1 méně než 8 hodin.

§ 4

Počátek a konec pracovní cesty

(1) Pro určení počátku a konce pracovní cesty konané veřejným hromadným dopravním prostředkem je pro účely této vyhlášky rozhodná doba odjezdu a doba příjezdu stanovená jízdním řádem veřejného hromadného dopravního prostředku, kterého pracovník použije mezi obcí, jež byla určena jako východisko cesty a obcí přechodného pracoviště; při použití jiného dopravního prostředku je rozhodná stanovená doba jeho odjezdu a skutečná doba jeho příjezdu. V ostatních případech je pro určení počátku a konce pracovní cesty rozhodná doba na pracovní cestě skutečně strávená.

(2) Pro určení počátku a konce pracovní cesty konané letadlem je rozhodná doba odjezdu podle jízdního řádu autobusu, obstarávajícího přepravu cestujících mezi sídlem leteckého dopravního podniku a letištěm, a skutečná doba jeho příjezdu k sídlu leteckého dopravního podniku při zpáteční cestě.

(3) Ke zpoždění se přihlédá jen při zpáteční cestě, jestliže přesahuje jednu hodinu.

§ 5

Náhrady jízdních výdajů

(1) Pracovník má nárok na náhradu jízdních výdajů za cesty mezi obcí, jež byla určena jako východisko cesty a obcí přechodného pracoviště a za cestu zpět. Nemohl-li si pracovník opatřit ubytování v obci přechodného pracoviště, hradí se mu i prokázané jízdní výdaje za cestu do obce místa ubytování a zpět. Jízdními výdaji jsou výdaje za jízdenku (jízdné) nebo letenku, za místenku a za použití lůžkového (lehátkového) vozu.

(2) Při vzdálenosti obce přechodného pracoviště do 200 km se hradí jízdné za 2. vozovou třídu, při větší vzdálenosti jízdné za 1. vozovou třídu.

ČÁST I

Všeobecná ustanovení

§ 1

Dosah

(1) Tato vyhláška se vztahuje na osoby v pracovním poměru a v poměru obdobném pracovnímu poměru, s výjimkou příslušníků ozbrojených sil v činné službě a na jiné osoby, které sice nejsou v pracovním poměru k organizaci, ale provádějí pro ni úkoly (dále jen „pracovníci“). Dále se vztahuje na veřejné funkcionáře, pokud to stanoví zvláštní předpisy.

(2) Tato vyhláška upravuje náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů při pracovních cestách, při vnějším řízení, při přijetí do práce, při přeložení na jiné pracovní místo a při pracích vyplývajících ze zvláštní povahy povolání.

§ 2

Hospodárnost a úspornost

Organizace (podnik, závod, úřad apod.) i pracovníci jsou povinni postupovat s největší hospodárností a úsporností. Při všech opatřeních, jejichž důsledkem je výplata náhrad podle této vyhlášky, je třeba předem uvážit, jsou-li tato opatření nezbytně nutná.

ČÁST II

**Náhrady při pracovních cestách
a při vnějším řízení**

§ 3

Pojem pracovní cesty a vnějšího řízení

(1) Pracovní cestou se rozumí cesta trvajících nejméně 8 hodin, kterou vykoná pracovník z podnětu organizace mimo obvod obce svého pravidelného pracoviště a mimo obvod obce svého bydliště.

(3) Náhrady podle odstavce 1 a 2 se poskytnou jen tehdy, jsou-li jízdní výdaje prokázány (jízdenkou, letenkou, místenkou apod.); pracovník je povinen využít možností poskytovaných slev jízdného.

(4) Použije-li pracovník při cestě do obce přechodného pracovního místa vlastního osobního motorového vozidla, poskytne se mu náhrada ve výši jízdného za veřejný hromadný dopravní prostředek. Má-li organizace na použití tohoto dopravního prostředku zájem, poskytne pracovníku náhradu podle předpisů o náhradách za používání vlastních osobních motorových vozidel při pracovních cestách a vnějším řízení *).

(5) Pracovníku se hradí též vzniklé jízdní výdaje za místní přepravu vykonanou v souvislosti s pracovní cestou (včetně jízdného v místě bydliště).

§ 6

Náhrada mzdy za čas strávený na cestě

(1) Výkonem práce na pracovní cestě se pro účely této vyhlášky rozumí pouze činnost, která je předmětem pracovní cesty.

(2) Pokud doba, strávená na pracovní cestě jinak než vlastním výkonem práce, spadá do pracovní doby vyplývající z předem stanoveného rozdělení pracovní doby na pracovišti, považuje se za dobu zameškanou pro překážku v práci na straně organizace. Za tuto dobu přísluší pracovníku odměňovanému hodinovou mzdou (úkolovou i časovou) náhrada mzdy ve výši průměrného výdělků. U pracovníků s měsíční mzdou se náhrada mzdy poskytuje ve výši jejich základní mzdy.

§ 7

Stravné

(1) Za každý celý kalendářní den pracovní cesty přísluší pracovníku stravné v částce 20 Kčs.

(2) Stravné podle odstavce 1 nepřislouší, poskytne-li se pracovníku na pracovní cestě bezplatně celodenní strava. Náklad organizace na stravu, kterou poskytne pracovníku bezplatně, nesmí přesáhnout částku stravného podle odstavce 1.

(3) Při pracovních cestách, které netrvají celý kalendářní den, přísluší pracovníku stravné ve výši

5 Kčs, trvá-li pracovní cesta 6 až 10 hodin,

8 Kčs, trvá-li pracovní cesta více než 10 hodin,

14 Kčs, trvá-li pracovní cesta více než 14 hodin.

(4) V den, kdy byla nastoupena pracovní cesta, která spadá do dvou a více kalendářních dnů a v den, kdy byla ukončena, přísluší pracovníku stravné podle odstavce 3. Ve dnech, kdy bylo nutno takovou pracovní cestu nastoupit před 6. hodinou nebo ji ukončit po 20. hodině, přísluší pracovníku stravné podle odstavce 1.

(5) Při pracovních cestách, které spadají do dvou kalendářních dnů, upustí se od odděleného počítání stravného za jednotlivé dny, jestliže je to pro pracovníka výhodnější.

§ 8

Nocležné

(1) Za každou noc, kterou stráví pracovník na pracovní cestě, přísluší mu nocležné ve výši 5 Kčs, pokud není ubytován bezplatně nebo jestliže nepoužije lůžkového (lehátkového) vozu. Vyšší nutný výdaj za ubytování se pracovníku hradí v prokázané výši podle účtu ubytovacího zařízení.

(2) Při ubytování v závodním zařízení, pokud není poskytováno bezplatně, je organizace vysílající pracovníka (pokud nedojde k jiné dohodě mezi vysílající organizací a provozovatelem ubytovny) povinna vybrat poplatek 5 Kčs za jednu noc při ubytování v ubytovnách s elektrickým osvětlením, s ústředním topením, s tekoucí vodou, s maximálně 6 lůžky v místnosti, v ostatních ubytovnách 3 Kčs za jednu noc. Přesahuje-li náklad na ubytování částku 5 Kčs, hradí se pracovníku výdaje za ubytování v prokázané výši nebo se mu ubytování poskytne bezplatně. Náklady na ubytování si organizace vyúčtují, pokud nedojde k jiné dohodě o způsobu úhrady.

(3) V zájmu hospodárného ubytování pracovníků na pracovních cestách je třeba maximálně využívat závodních zařízení sloužících k tomu účelu.

§ 9

Náhrady nutných vedlejších výdajů

Jiné výdaje, které pracovník musí nutně vynaložit v souvislosti s obstaráním úkolu na pracovní cestě, hradí se v prokázané výši jako vedlejší výdaje (např. za přepravu nutných osobních a služebních zavazadel, služebních pomůcek a nářadí, za telefonní poplatky).

§ 10

Při pracovní cestě do místa, které s obcí pracovníkova pravidelného pracoviště (bydliště) tak úzce komunikačně souvisí, že pracovníku nevznikají zvýšené výdaje, stravné a nocležné nepřislouší.

§ 11

Náhrady při vnějším řízení

Při vnějším řízení má pracovník nárok na

- a) náhrady jízdních výdajů podle § 5
- b) náhradu mzdy za čas strávený na cestě podle § 6
- c) náhrady nutných vedlejších výdajů podle § 9.

(*) Část III vyhlášky č. 74/1961 Sb., o pronájmu a používání silničních vozidel pro motorovou dopravu.

ČÁST III

**Náhrady při přeložení a přijetí
do práce**

§ 12

Náhrady ve dnech cesty

Za dny cesty do obce místa přeložení (do obce nového pracovního místa) při nástupu práce a za dny cesty zpět po skončení dočasného přeložení přísluší ženatým i svobodným pracovníkům náhrady jako při pracovní cestě.

§ 13

Podmínky pro přiznání odlučného

(1) Odlučné přísluší pracovníku, kterého organizace dočasně přeloží na jiné pracovní místo mimo obec jeho pravidelného pracoviště a obec jeho bydliště na dobu nezbytné potřeby k dočasné činnosti (na výpomoc, k zastupování po dobu dovolené, nemoci apod.).

(2) Odlučné se dále poskytuje ženatému pracovníku, který v důsledku trvalého přeložení žije odloučeně od rodiny pro nedostatek přiměřeného bytu v obci nového pracovního místa.

(3) Při přijetí ženatého pracovníka může vedoucí organizace povolit zcela výjimečně výplatu odlučného, jestliže půjde o vysoce odborné a politicky kvalifikovaného pracovníka.

§ 14

Výměra odlučného

(1) Při dočasném přeložení se poskytuje odlučné, které činí v době prvních 3 měsíců u ženatého pracovníka 25 Kčs a u svobodného pracovníka 10 Kčs denně. Po 3 měsících, nejvýše však po dobu 1 roku, se odlučné poskytuje jen ženatému pracovníku ve výši 14 Kčs denně. Pokud výdaj za ubytování v prvních 14 dnech pobytu v obci místa dočasného přeložení činí více než 5 Kčs, hradí se pracovníku rozdíl mezi touto částkou a prokázaným výdajem za ubytování.

(2) Při trvalém přeložení (popřípadě při přijetí do práce) se odlučné poskytuje jen ženatým pracovníkům ve výši stanovené pro tyto pracovníky v odstavci 1. Odlučné může být poskytováno i po uplynutí 1 roku, nejdéle však do 2 let. Po uplynutí jednoho roku činí odlučné 7 Kčs denně.

(3) Odlučné pracovníku nepřisluší za dny, v nichž se mu poskytuje bezplatné stravování a ubytování; při bezplatném poskytnutí jen stravy náleží odlučné ve výši 5 Kčs, při poskytnutí jen bezplatného ubytování se odlučné krátí o 5 Kčs denně.

§ 15

Odlučné při pracovních cestách

Pracovníku, který pobírá odlučné a který byl vyslán na pracovní cestu, se poskytuje za každý

cely kalendářní den pracovní cesty kromě náhrad při pracovní cestě jen náhrada skutečného výdaje za ubytování v obci místa přeložení (v obci nového pracoviště při přijetí), po 14 dnech pobytu nejvýše 5 Kčs za jednu noc; za cestu, která netrvá celý kalendářní den a ve dnech počátku a skončení vícedenní pracovní cesty se pracovníku poskytne místo odlučného stravné, je-li to pro něho výhodnější.

§ 16

Náhrady při denním návratu do bydliště

(1) Pracovníku, na němž je možno žádat, aby se denně vracel z obce místa přeložení (z obce nového pracoviště při přijetí) do obce svého bydliště, nebo který se do bydliště skutečně vrací, se místo odlučného poskytne

- a) náhrada prokázaných jízdních výdajů za cesty z bydliště do práce a zpět,
- b) příplatek na stravu v částce 5 Kčs, trvá-li nepřítomnost v bydlišti alespoň 11 hodin.

(2) Náhrady podle odstavce 1 nesmí přesáhnout příslušnou částku odlučného.

§ 17

**Náhrada stěhovacích výdajů při trvalém přeložení
(přijetí)**

(1) Při přestěhování v důsledku trvalého přeložení poskytnou se pracovníku:

- a) prokázané jízdní výdaje za cestu jeho rodinných příslušníků z dosavadního do nového bydliště tak jako při pracovní cestě; příplatek na rychlík se hradí jen při vzdálenosti delší než 100 km,
- b) prokázané výdaje za přepravu bytového zařízení a svršků pracovníka a jeho rodinných příslušníků a za pojištění přepravovaných předmětů.

(2) Organizace v dohodě s příslušným odborovým orgánem může povolit i úhradu výdajů za vymalování bytu a menší instalační a jiné řemeslnické práce v novém bytě, nejvýše však do částky 700 Kčs.

(3) Výdaje uvedené v odstavci 1 hradí organizace též pracovníku, který se musel přestěhovat v důsledku přesídlení organizace nebo její organizační složky.

(4) Při přestěhování v důsledku přijetí pracovníka do práce může organizace v dohodě s příslušným odborovým orgánem povolit v odůvodněných případech příspěvek na úhradu stěhovacích výdajů podle odstavce 1.

ČÁST IV

Náhrady při pracích vyplývajících
ze zvláštní povahy povolání

§ 18

Náhrady při pracích na staveništích

[1] Pracovníkům stavební výroby, kteří jsou přijati nebo přiděleni na staveniště, které je vzdáleno více než 10 km od jejich bydliště, se poskytuje

- a) náhrada prokázaného jízdného nebo paušální náhrada výdajů za přepravu z bydliště na staveniště a zpět, pokud se denně vrací do bydliště; trvá-li cesta z bydliště na staveniště a zpět více než 3 hodiny denně, poskytnou se pracovníku paušální náhrada zvýšených výdajů za přepravu a stravování v částce 8 Kčs denně;
- b) odlučné, pokud jsou ubytováni na staveništi a do bydliště se denně nevracejí. Odlučné činí na přednostně zabezpečovaných stavbách 17 Kčs denně. Na ostatních stavbách činí odlučné 12 Kčs denně u ženatých a 8 Kčs denně u svobodných pracovníků. Pracovníkům ubytovaným na staveništi přísluší kromě odlučného nocležné podle § 8;
- c) náhrada stěhovacích výdajů podle § 17.

[2] Ministerstvo stavebnictví a ostatní ústřední orgány, které řídí stavební výrobu, mohou v dohodě s ministerstvem financí a příslušným odborovým svazem stanovit, kterým pracovníkům stavební výroby a za jakých podmínek se poskytují náhrady podle odstavce 1 nebo podle části II této vyhlášky.

[3] Pracovníkům investora a pracovníkům projektových organizací, kteří jsou přiděleni na stavbu, náležejí náhrady podle odstavce 1 písm. b).

§ 19

Náhrady při ostatních pracích, které vyplývají
ze zvláštní povahy povolání

Pracovníkům konajícím práce, z jejichž povahy vyplývá, že se jejich pracoviště mění (například zemědělským a lesním dělníkům, jízdním pracovníkům ČSD a jiným pracovníkům dopravy, lodníkům, kominíkům, přespolním doručovatelům apod.) náležejí zvláštní paušalované náhrady ve výši stanovené příslušným ústředním úřadem nebo orgánem v dohodě s ministerstvem financí a s příslušným odborovým svazem. Tyto náhrady nesmí být vyšší než náhrady stanovené touto vyhláškou.

ČÁST V

Společná ustanovení

§ 20

Náhrady po dobu dovolené, nemoci a jiných
překážek v práci

[1] Nastoupí-li dovolenou na zotavenou pracovník v době pracovní cesty nebo v době, kdy pobírá odlučné, náleží mu i po dobu dovolené příslušná náhrada výdajů za ubytování, bylo-li nutno toto ubytování i po dobu dovolené podržet.

[2] Náhrady podle této vyhlášky se poskytují i po dobu nemoci, pokud pracovník není přijat do ústavního ošetřování.

[3] Pracovníkům, kterým je poskytováno odlučné a kteří jsou z pracovních důvodů vysláni do obce svého pravidelného pracoviště nebo do obce svého bydliště, se poskytnou za celé dny pobytu v obci pravidelného pracoviště (bydliště) náhrady podle odstavce 1. Za dny cesty podrží pracovníci příslušné odlučné.

[4] Ustanovení odstavce 3 se použije obdobně při pracovních cestách, je-li pracovník z místa přechodného pracoviště povolán k pracovnímu výkonu do obce svého pravidelného pracoviště nebo do obce svého bydliště.

[5] Vykonává-li pracovník vyslaný na přechodné pracoviště veřejné funkce, občanské povinnosti a jiné úkony v obecném zájmu (mimo obec trvalého bydliště), přísluší mu náhrady jako při plnění pracovních úkolů. V ostatních případech, kdy pracovník nepracoval z jakýchkoli osobních důvodů, nebo práci zameškal, náhrady mu nepřisluší. Jestliže bezdůvodně zameškání práce navazuje bezprostředně na den pracovního volna nebo mu předchází, nepřisluší pracovníku náhrady ani za den pracovního volna.

§ 21

Náhrada jízdného za cesty k návštěvě rodiny

[1] Ženatým pracovníkům vyslaným na pracovní cesty a pracovníkům, kteří pobírají odlučné se poskytne v každých 4 týdnech jejich odloučení od rodiny náhrada prokázaného jízdného za 2. vozovou třídu veřejného hromadného dopravního prostředku za cestu k návštěvě rodiny a zpět; při vzdálenosti přes 100 km se hradí i příplatek na rychlík.

[2] Svobodným pracovníkům se poskytne náhrada jízdného v rozsahu uvedeném v odstavci jedinou za 6 měsíců.

[3] Vedle náhrady uvedené v předchozích odstavcích se poskytne náhrada prokázaného jízdného za cestu k návštěvě rodiny vyvolanou zvlášť závažnými důvody (např. těžkým onemocněním rodinného příslušníka); tyto důvody je nutno prokázat.

[4] Bránil-li pracovníku pracovní nebo osobní důvody (např. nemoc), aby sám vykonal cestu k návštěvě rodiny a navštívil-li ho proto jeho rodinný příslušník, poskytne se pracovníku náhrada prokázaného jízdného za cestu rodinného příslušníka za podmínek uvedených v odstavci 1 a 2.

[5] Při návštěvě rodiny se stravné nebo odlučné poskytne za dny odjezdu a návratu, pokud pracovník odpracuje pracovní směnu připadající na tyto dny. Za celé dny návštěvy u rodiny se poskytne pracovníku příslušná náhrada za ubytování.

[6] Organizace v dohodě s příslušným odborovým orgánem může náhrady podle odstavce 5 přiznat pracovníkům, kteří se vrací po skončení pracovního týdne do obce svého bydliště. Tyto náhrady nesmí být včetně náhrad jízdních výdajů vyšší než náhrady, které by pracovníku byly vyplaceny, kdyby se nevracel.

§ 22

Ke změně v osobním stavu pracovníka rozhodné pro náležitosti podle této vyhlášky se přihlídně ode dne, kdy tato změna nastala.

§ 23

Pracovníci postavení na roveň pracovníkům ženatým

Ženatým pracovníkům (vdaným pracovnícům) jsou postavení na roveň pracovníci (pracovnice), kteří žijí ve společné domácnosti s rodinnými příslušníky, kterým poskytují zaopatření.

§ 24

Rodinní příslušníci

Rodinnými příslušníky pracovníka se pro účely této vyhlášky rozumějí manželka (manžel), druh (družka), vlastní nebo nevlastní děti, vlastní i nevlastní rodiče, osvojení a osvojitelé.

§ 25

Zálohy na náhrady a uplatnění náhrad

[1] Na náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů poskytne organizace k žádosti pracovníka přiměřenou zálohu. Tato záloha musí být vyúčtována ve lhůtách stanovených zvláštními předpisy.*]

[2] Ve vyúčtování musí být uvedeny, a je-li třeba i doloženy, všechny okolnosti rozhodné pro správné posouzení uplatňované náhrady. Pracovník, který vyúčtování předkládá, odpovídá za úplnost a správnost údajů ve vyúčtování.

CÁST VI

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 26

Náhrady výdajů za dobu před 1. červencem 1964 se řídí dosavadními předpisy. Ke skutečností rozhodným podle této vyhlášky pro další poskytování náhrady nebo pro její výši se přihlíží, i když nastaly před 1. červencem 1964.

§ 27

Příslušný ústřední orgán může v dohodě s ministerstvem financí a s příslušným odborovým svazem

- a) paušalovat náhrady stanovené touto vyhláškou, jsou-li pro to hospodářské důvody nebo dosáhne-li se tím podstatného zjednodušení administrativy. V odůvodněných případech, kdy je nutno pravidelně ve větším rozsahu používat k cestám služebního motocyklu nebo vlastního jízdního (motorového) kola nebo konat cesty pěšky (např. ve výkupu, v zemědělské a lesní výrobě, ve stavební výrobě apod.), může též stanovit měsíční paušální náhradu; základem pro stanovení její výše je náhrada úměrná výdajům, nejvýše však 0,10 Kčs za 1 km.
- b) činit v jednotlivých případech vhodná opatření k odstranění tvrdostí, k nimž by došlo při provádění této vyhlášky.

§ 28

Zrušuje se

1. vyhláška č. 480/1950 Ú. l. (č. 478/1950 Ú. v.), kterou se vydávají podrobné předpisy k provedení zákona č. 234/1949 Sb., o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů,
2. vyhláška č. 486/1950 Ú. l. (č. 486/1950 Ú. v.), kterou se vydávají podrobné předpisy k provedení zákona č. 234/1949 Sb., o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů,
3. vyhláška č. 509/1950 Ú. l. (č. 587/1950 Ú. v.), o náhradách výdajů při pracovních cestách a vnějším řízení osobám, které nejsou zaměstnanci,
4. vyhláška č. 72/1952 Ú. l. (č. 72/1952 Ú. v.), kterou se mění a doplňují vyhlášky č. 480/50 a 486/50 Ú. l. (č. 476/1950 Ú. v. a č. 486/50 Ú. v.),
5. vyhláška č. 173/1954 Ú. l. (č. 198/1954 Ú. v.), o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů zaměstnancům vysílaným v tuzemsku na montážní, instalační, opravné, udržovací a některé jiné práce (ve znění vyhl. č. 214/1957 Ú. l. a Ú. v.),

*] Vyhláška č. 187/1960 Sb., o provádění pokladních operací

6. vyhláška č. 836/1941 Ú. l. (č. 300/1948 Ú. v.), o cestovním, odlučném, ubytovním a návštěvním dělnictva na veřejných stavbách ve znění vyhlášky č. 368/1957 Ú. l. a vyhl. č. 2059/1948 Ú. l.

7. vyhláška č. 608/1945 Ú. l. ve znění vyhlášky č. 790/1947 Ú. l. (č. 543/1947 Ú. v. ve znění vyhlášky č. 1217/1948 Ú. v.), o úpravě platových a pracovních podmínek obchodních (administrativních) a technických zaměstnanců ve stavebnictví včetně dozorců a mistrů.

Zároveň se zrušují všechny výnosy a pokyny vydané k provedení těchto vyhlášek. V platnosti však zůstávají předpisy o paušalizaci náhrad, pokud nevycházejí z vyšších sazeb než připouští tato vyhláška (§ 19).

§ 29

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1984.

Ministr:

Dvořák v. r.